

Chválit se musí umět

Buď sám sebou!
Ale co to je?

Jste váhavý střelec?
Nový seriál o povahách

Prokrastinace není lenost

Test: Dodržíte svá předsevzetí?

Po čem ženy touží?

Trauma je ztráta spojení

Švýcarský terapeut Andre Jacomet začal svůj pražský seminář Trauma a závislosti promítáním poutavých reklam se slogany Touha, Obsese, Závislost na Diorovi a vyvolal hned několik otázek: Jsme všichni závislí? Je závislost jakýmžto zdrojem traumatu? Co s tím můžeme dělat?

sku v kontrastu s bezpečným Švýcarskem. Obecně platí, že lidé z chudších zemí se dokážou s traumatickými stavy lépe vypořádat, a když je postižena katastrofa, pozitivně na ně působí silnější spojení s kořeny a tradicemi. V moderní Evropě náš život určuje snaha mít novější značku telefonu, větší televizi nebo rychlejší auto – a to je všechno náhražka za naplnění našich instinktivních potřeb. Na druhou stranu principy v dynamikách traumatu jsou stejné v Sydney, Bangkoku, Praze, Curychu a pravděpodobně i na Měsíci. I tam funguje princip polarit, existují dva protikladné póly a neutrální prostor mezi nimi.

Lze si vytvořit odolnost proti traumatu?
Ano, proces začíná nejspíše v okamžiku početí a pokračuje během devíti měsíců těhotenství, kdy je možné vytvořit ideální podmínky pro to, aby se resilience neboli odolnost nervového systému dostatečně rozvíjela. Souvisí to především s vytvořením bezpečného pole pro budoucí matku a v jeho rámci je pak důležité, aby těhotná žena následovala své přirozené potřeby, rytmy a cykly – aby opravdu důvěřovala svým instinktům. Vytváření odolnosti pak pokračuje odpovídajícími opatřeními při porodu a po něm.

Můžete sdílet váš osobní příběh?
Podívejte se na mě (Andre si sundává brýle): Moje levé oko je o pět až šest milimetrů blíže nosu než pravé. Takzvaná chybějící mikrosymetrie je jedním z důsledků stresujícího průběhu těhotenství mé matky a zároveň příkladem, že nepříznivé vlivy můžou zanechat otisk ve vnitřním systému dítěte a poznamenat je i fyzicky. V důsledku problematického dětství jsem ve třinácti letech začal s alkoholem a v devatenácti s konzumací drog. Heroin pro mě znamenal velkou změnu – poprvé v životě jsem se začal cítit normálně, přestal vnímat svůj strach a pocit, že na tento svět nepatřím. Konečně jsem se mohl uvolnit. Tato zkušenost mě silně motivovala brát drogy dál, ale zároveň jsem od začátku věděl, že mi škodí – brzy jsem kromě jiného neměl peníze na benzín a na zaplacení nájmu. Užívat drogy byla ale stále jediná možnost, jak nebyť sám se svým strachem. Teprve v létě roku 1997 jsem pochopil, kdo jsem, koupil si kolo, pokusil jsem se vrátit do života a začal brát metadon, o tři roky později pak podstoupil detox.

Je odolnost vůči traumatu závislá na ekonomické vyspělosti země?
Léčení traumatu ovlivňuje vedle individuálních faktorů také kulturní a společenský kontext, jiná je terapeutická práce např. v relativně chudém Thaj-

Pamatujete se na chvíli zlomu?

Sešli jsme se tenkrát se známým a dohodli se, že zkusíme být k sobě upřímní. Budeme si říkat syrovou pravdu a vyprávět o tom, co jsme zažili na vlastní kůži, tak autenticky, jak to jen dokážeme. Začali jsme si povídat, najednou uplynula noc a já s překvapením zjistil, že je to už patnáct hodin, co jsem si nevalz drogu. Něco jinak nemožného. Tohle setkání znamenalo hluboký vzhled na existenci a skok v mém vědomí, závislost se od toho okamžiku začala rozpuštit jakoby sama od sebe, podobně jako v knize Allena Carra Endlich Nichtraucher! (česky: Snadná cesta, jak přestat kouřit).

Přestože jsme v té době byli dva pomatení chlápci, ta noc změnila můj život. Když o tom teď mluvím, uvědomuji si, že naše přátelské povídání bylo podobné metodě, s jakou pracuji v současnosti.

Lze z traumatu vyléčit sám sebe?
Ve většině případů ne. Trauma lze vnímat jako narušení hranic vědomí a obvykle je třeba dvou lidí – v tomto smyslu dalšího nezraněného a neporuseného vědomí –, aby je opravili. V mnoha klasických terapiích existuje snaha získat kontrolu nad nevhodným chováním nebo symptomy, jinými slovy se změny dosahuje posílením ega. Moje práce je jiná,

Obecně platí, že lidé z chudších zemí se dokážou s traumatickými stavy lépe vypořádat, a když je postižena katastrofa, pozitivně na ně působí silnější spojení s kořeny a tradicemi.

Jacomet a CKP Dobříčovice pro Živou radost

RODIČOVSTVÍ BEZ TRAUMAT
17. září 2014 – Andre Jacomet povede poprvé v České republice celodenní seminář o vědomé prevenci raných traumat.

MÍ, ČI NEMÍT DÍTĚ
5. dubna 2014 se v Centru komplexní péče Dobříčovice uskuteční konference pro vědomou a přirozenou cestu k rodičovství – benefiční den pro Živou radost. Pro více informací sledujte www.zivaradost.cz.

Andre Jacomet

Švýcarský terapeut s vlastní praxí léčení traumatu pomocí Somatic Experiencing® (somatické prožívání, dále jen SE) v Curychu. Poté, co se v roce 2000 úspěšně zbavil své závislosti, působil v dlouhodobých terapiích se závislými klienty a vzdělával tisíce lidí v programech Awarenes v Evropě a Perském zálivu. Spolupracuje jako asistent na seminářích zakladatele SE Petera Levina ve Švýcarsku. V Evropě a v Austrálii vede tematické semináře práce s traumatem, ve kterých propojuje polaritní terapii se SE a dalšími technikami. V roce 2014 bude mít v Praze třídní seminář Dynamika traumatu, v kterém představí efektivní a v Česku zatím nepříliš známé metody práce s traumatem. Andre je otcem dvou dětí.

s každým vyléčením a obnovou hranic je klient na tomto světě přítomnější, vědomější a celostnější. Čím víc integrace zažije nervový systém, tím více může člověk rozvinout svůj potenciál a ztělesňovat své skutečné Já. Mou vizí je, aby většina lidí znala základní principy posttraumatických reakcí a mohla se při jejich zvládnutí vzájemně podpořit – ať už jako rodiče, kolegové, nebo přátelé – v okamžiku narození, smrti a kdykoliv mezi tím.

Jak pracujete se svými klienty?

Nediagnostikují je, jen pozorují – mimo jiné i autonomní nervový systém: teplotu kůže, rychlost dechu a tepu, mrkání očí a naklonění hlavy, pozice rukou i nohou, výraz v obličejí, tón hlasu, obsah slov a ještě mnoho dalšího. Z toho jsem schopný vyvodit, co se v druhém člověku děje. Základním elementem mé práce je bezpečné prostředí „tady a teď“, polaritní pole k „tam a tehdy“, kdyto pro klienta nebylo bezpečné. Je důležité, abych byl jako terapeut jeho adekvátním a nepokřiveným zr-

cadlem. Zároveň vytvářím pole neutrality, ve kterém se může to, co bylo oddělené, znovu spojit a tím i zahojit. V procesu často mizí nežádoucí symptomy a zároveň dochází k otevření vědomí. Jedním z mých cílů je, aby se lidé nejen uzdravili, ale víc si užívali života a ztělesňovali svůj potenciál.

Tvrdíte, že průběh porodu souvisí se vztahem dítěte k životu...

Pokud se miminko během porodu snaží dostat na svět a zasekne se, pak v určitém okamžiku zkolabuje a rezignuje. Tato dynamika může v dospělosti pokračovat ve strategiích typu „ale to se přece nevyplatí“ nebo „proč bych se měla vlastně namáhat“. Když dítěti v okamžiku rezignace pomůžou mechanicky ven, např. vakuumextraktorem nebo kleštěmi, tak je jeho první zkušenost na světě: „abych to dokázal, musím se vzdát a pak mě někdo zachrání“. Tato dynamika se promítá do života v různých rovinách, například v podobě přání být zachráněn, čímž se lidé často nechají vmanévrovat do dynamiky pachatel-oběť-zachránce.

Je možné, aby trauma bylo způsobeno už v okamžiku početí?

Jsem o tom přesvědčen. Mám mnoho zkušeností s pacienty po umělém oplodnění, zmíním například šestidenní miminko, jehož pravá polovina těla byla zmrazená, jako ochrnutá a druhá hyperaktivní, což odpovídá způsobu, jakým bylo zplozeno z vajíčka a zmrazené spermie. Některé z dětí po IVF začínají ve starším věku popisovat sny, ve kterých vidí sourozence v ledové jeskyni. Považuji to za reflexi vztahu k zbývajícím vajíčkům, která byla v rámci IVF také oplodněna, ale nebyla zavedena do dělohy a většinou se nechávají zmrazená pro případ, aby se mohla použít později. Více se o tomto tématu píše například v knize Am Anfang des Lebens; Neue Körperpsychotherapeutische Erkenntnisse über unsere frühesten Prägungen durch Schwangerschaft und Geburt (Na počátku života; nové poznatky z psychoterapie zaměřené na práci s tělem o raných vlivech těhotenství a porodu.) Je třeba, abychom byli vědomí, pozorní a soucitní, když pracujeme s lidmi, kteří plánují podstoupit proces umělého oplodnění. Už dnes je v této oblasti mnoho neporozumění, téma je podhodnocené a v širším rozsahu neprozkoumané.

Získávají lidé něco, když trpí traumatem?

Zcela jistě v nás trauma cosí vyvíjí – neustálým pohybem v kruhu podporujeme částí naš osobnosti, které říká například: „Nemám tady na tom světě být“ nebo „Když se mě dotkne nějaký muž, zraním mě.“ Jakmile se traumatická zkušenost opakuje, tak nám vzkazují: „Podívej se na to, vždyť jsem ti to říkal/a.“ Tyto části se nás snaží chránit před podobnými zahlcujícími zkušenostmi tím, že se jim snaží vyhnout. Jenže tím se odšťiháváme od spontánní řeky života, omezujeme jeho kvalitu a snažíme se o neustálou kontrolu. Pokud zažijeme opravdnou zkušenost v bezpečném prostředí, například to, že je v pořádku být v blízkém kontaktu s mužem, tak v nás tyto části umírají, často ale mají tuhou kořinek. Jednou z možností, jak se zachovat, je položit si otázku technikou

známou z neurolingvistického programování: Co tím získávám?

Takže pro vyléčení se z traumatu je důležité rozhodnutí?

Je potřeba určitá ochota postavit se vnitřnímu stínu a odvaha vydat se na cestu. Zároveň hraje roli vhodné načasování – právě tak jako v pohádce o Šípkové Růžence. Nestačí, aby přišel statečný princ, je třeba, aby princeznu polbil a vysvobodil ve správný čas.

Přenáší se trauma z rodičů na děti?

Léčení traumatu má širší význam než jen na úrovni individuality, týká se kolektivního a také transgeneračního vědomí. Mám zajímavé poznatky z hlavního města Německa, kde je stále zateřné rozdělení berlínskou zdí. U lidí tu nacházíme psychické stavy, které mají původ ve sledování tajnou policii Stasi a v následcích obou světových válek. Z mnoha zkušeností jsem se dozvěděl, že trauma se může přenášet přes tři až čtyři generace. V Berlíně, ale také v Česku vnímám, jak politická historie vytvořila pole, které lidi stále silně ovlivňuje. Má práce je v kulturním a sociálním kontextu často víc mírovou prací než individuální terapií.

Iveta Kučerová, www.zivaradost.cz
Odborná spolupráce: Monika Nyklíčková
(Celé znění rozhovoru najdete na www.zivaradost.cz.)

Nová platforma pro neziskovky

Zastupovat neziskové organizace při jednání na nejvyšší úrovni, to je cílem nové vzniklé platformy při České úni zaměstnavatelských svazů ČR (UZS). Sdružuje více než 600 neziskových organizací z oblasti školství, sociálních služeb, zdravotnictví, kultury a zájmových uskupení. Díky svému „silnějšímu hlasu“ by měla zlepšit postavení neziskového sektoru, zejména v oblasti odměňování, právního postavení zaměstnanců i v sociálním dialogu v neziskovém sektoru.

Neziskovky roku 2013

Představujeme vám historicky první vítěze ocenění Neziskovka roku, které vyhláší Nadace rozvoje občanské společnosti. O titul se ucházelo více než 120 neziskových organizací působících v ČR. V prvním ročníku vyhrál:

V kategorii malých neziskovek CENTRUM ALMA, která se věnuje poradenské, konzultační a informační činnosti pro ženy, jež mají problém se zneužíváním alkoholu (Cena společnosti KPMG ČR)
Nejúspěšnější střední neziskovkou se stalo sdružení LÉKOŘICE, dobrovolnické centrum, které působí při Thomayerově nemocnici v Praze (Cena společnosti Telefonica Czech Republic).
Vítězem mezi velkými neziskovkami je občanské sdružení IQ ROMA SERVIS, které se zasazuje za důstojné společenské uplatnění Romů (Cena Skupiny ČEZ).
V kategorii Cena veřejnosti ČSOB za nejlepší projekt byly nejvíce oceněny aktivity občanského sdružení HELPPES – CENTRUM VÝCVIKU PSČ POSTIŽENÉ.

Seminář o sexualitě postižených

Pravidelné semináře sdružení Už ti rozumím pokračují i v roce 2014. A první z nich, která se uskuteční 23. 1. v prostorách Domu armády v Praze (DAP) je věnovaná sexualitě a vztahovým problémům osob s mentálními postiženími. To je oblast, která v první řadě zajímá rodiče dospívajících mentálně postižených dětí i další pečující a postižené samotné. Bude se hovořit o korekci nevhodného chování, ochraně před riziky sexuálního napadení, o párové sexualitě, autoeroticé i rodičovství